

[Inger Gautier Schmit.]

Midler til Raadighed, blev Kravene om offentlig Støtte til Teatret kendeligt afdæmpet. Det hele resulterede saa i, at man 1923, under Venstres Regering, vedtog at købe de to Ejendomme som et Udgangspunkt for at imødekomme det stadig stærkere hævdede Krav om en Dobbeltscene.

Dette Krav kan føres helt tilbage til 40erne. Det førtes første Gang frem her i Folketinget i 1888, og man kan derfor sige, at det ikke var noget overilet Skridt, Rigsdagen foretog, naar den i 1927—28, under Venstres Regering, gennemførte et Forslag, der tillod, at man iværksatte Dobbelt-scenedrift.

Men Gennemførelsen fra Venstres Side af denne Ordning med Hensyn til de ydre Lokalteter krævede selvfølgelig, at der derpaa skulde følge Forslag til en Ordning ogsaa angaaende den indre Drift, idet det var ganske klart og øjensynligt for Venstres Regering, at der i saa Henseende maatte indtræde en ganske overordentlig og gennemgribende Ændring; de bestaaende Forhold kunde ikke opretholdes.

Ministerens Forslag tager da ogsaa Sigte paa noget af det, som var Venstres Plan; Ministerens Forslag gaar egentlig i Princippet ud paa at vende tilbage til Fordelene ved Ordningen af 1903, medens Ministeren søger at undgaa det, som var Ulemperne, nemlig denne § 6, som i alt for høj Grad er blevet misbrugt fra Teatrets Side, hvilket jeg vist kan sige uden at overdrive.

Selvfølgelig kan Venstre tiltræde dette Hovedprincip, idet det jo netop falder sammen med vor Betragtning, nemlig at vi maa bort fra den bestaaende Ordning, der er ganske uholdbar; det kongelige Teater bør ikke fremdeles kunne være et Sugerør paa Statskassen, vi maa bort fra dette ganske utilbørlige, at man indenfor en Institution ganske roligt kan bruge Midler, som ikke er bevilget paa Finarsloven.

Dette er vort første Udgangspunkt, og heri kan Ministeren vente vor absolutte Støtte. Vort næste Udgangspunkt for en Ordning af det kongelige Teaters Forhold er dette, at Ansvaret og Myndigheden bør lægges i de samme Hænder, saaledes at det er een, der staar for Styret og er ansvarlig overfor Rigsdag og Regering.

Men naar jeg siger dette, maa jeg straks samtidig sige, at det forelagte Forslag, som altsaa principielt gaar ind paa disse to meget vigtige Omraader, ingenlunde ud fra vort Synspunkt kan siges at være en endelig Ordning for Teatret, ingen-

lunde kan siges at være en saadan, at dens Gennemførelse, saaledes som den er forelagt af den højtærede Minister, skulde kunne sikre Rigsdagen mod nogen Sinde mere at beskæftige sig med det kongelige Teaters Forhold. En endelig Ordning maatte jo være saadan, at man herefter kunde være sikret mod enhver Efterbetaling fra Staten til Teatret, og med den her foreslaede Ordning føler vi os ingenlunde sikrede heroverfor.

Dette ønsker vi straks at pointere. Ministeren har da ogsaa selv i Erkendelsen heraf et Sted i sin Forelæggelsestale udtrykt sig saaledes, at hvis dette Forsøg ikke lykkedes, maatte man gaa over til privat Drift, og dermed udtaler Ministeren jo selv, at han ikke anser det foreslaede som en endelig Ordning, saa han vil garantere for, at det bliver den sidste Bevilling, der herefter gives til det kongelige Teater. Ministeren indser selv, at dette kun er et Forsøg, og saa tilføjer han, hvad der kun kan tilfredsstille Partiet Venstre, at hvis dette Forsøg ikke lykkes, maa man gaa over til privat Drift. Dette kan vi ogsaa slutte os til, men, som sagt, vi maa hævde, at Forslaget kun er et Forsøg.

Om selve Lovforslaget vil jeg sige, at den Titel, man vil give den nye Institution, som tænkes oprettet, Navnet „Dobbeltscenen“, finder jeg meget utiltalende og uheldigt valgt. At man under hele den tekniske Forberedelse med Byggeriet har talt om „Dobbeltscenen“, er en Ting for sig; men nu da man tænker oprettet en Institution, som skal administrere den Kunst, der skal drives paa disse Scener, finder jeg det ganske upaakrævet at indføre et saa hæsligt Navn som „Dobbeltscenen“ i almindelig Sprogbrug om det kongelig Teater.

Titelen Det kongelige Teater kan føres over 100 Aar tilbage, saa vidt jeg husker til 1800; og jeg vil derfor finde det ganske naturligt og faldende sammen med det danske Folks Betragtning, om man bevarede denne gode historiske Titel. Alene i Sprogbrugen er Ordet „Dobbeltscenen“ et hæsligt og uanvendeligt Ord. Man behøver blot at forestille sig, at man spørger et Menneske: Hvor har du været i Gaar? og vedkommende skal svare: Jeg har været i Dobbeltscenen, eller jeg har været paa Dobbeltscenen! Man kan straks høre, at begge Dele er ganske uanvendelige i dansk Sprogbrug. Vi maa altsaa bort fra denne uheldige Titel.

Men der oprettes altsaa en Institution, som skal have en Chef som Overhoved, og denne Institution raader over en Kapital paa 1 Mill. Kr. og faar et aarligt Statstil-